

BIURO PROJEKTOWO-TECHNOLOGICZNE
PRZEMYSŁU ROLNEGO I ORGANIZACJI
PRZEDSIĘBIORSTW ROLNYCH „BIPROZET”

00-041 WARSZAWA UL. JASNA 14/16

PRACOWNIA : Rolna

OPRACOWANIE : Wykonanie ewidencyjnych założeń
ogrodowo-parkowych

MIEJSCOWOŚĆ : Młecz Gmina: Wołów
WOJEWÓDZTWO: Wrocław

ZLECENIODAWCA : Biuro Studiów i Dokumentacji Zabytków
we Wrocławiu

NR UMOWY: 49/10/PR/16/7 BRANŻA:

NR EGZ.

2484

Nm. 2481

~~BIBLIOTEKA~~

~~Zarządu Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac. Ogród.~~

~~Muzeum Książki w Warszawie~~

~~ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78~~

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nm. 2481

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zielen towarzysząca

Rodzaj klasztorny, zamkowy,
parku / ogrodu: pałacowy, dworski, miejski

Czas powstania: 1. poł. XIX w.

Forma stylowa: krajobraz.

Wielkość: 3,0 ha.

Nazwa:

Adres:

Województwo:

Użytkownicy

MIŁCZ

gm. Herdów

Hroćin

1. Roln. Spółdch. Prod.

2. Lasy Państwowe

K R Y T E R I A

0

1

2

3

zły

mierny

db

b.db

A I.
Wartości
zabytkowe

Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego

1. Osie i ciągi kompozycji /relacja z architekturą/

2. Układ dróg

3. Stopień przetrwania starodrzewia

4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu

5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury

II. Wartość układu przestrzennego

1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych

2. Wartość historyczna układu /dawność/

3. Wartość obiektów architektury

4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju

5. Wartości krajobrazowe i estetyczne

III. Wartości tradycji historycznej /w sensie potencjalnych walorów turystycznych/

1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi

Wartości zabytkowe ogółem

11

B I.
Wartości
przyrodnicze i
ekologiczne

Wartości przyrodnicze i ekologiczne

1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów

2. Drzewa o charakterze pomników przyrody

3. Intensywność zadrzewienia

4. Stan zdrowotny drzewostanu

5. Znaczenie ekologiczne

Wartości przyrodnicze ogółem

6

362/78

Ogólna ocena obiektu

17

Analizę sporządził:

Data:

Uwaga dotycząca koniecznej doraźnej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych - podać na odwrocie karty!

pośacie opuszczenia (poś. XXII)

BIURO PROJEKTOWO-TECHNOLOGICZNE
PRZEMYSŁU ROLNEGO I ORGANIZACJI
PRZEDSIĘBIORSTW ROLNYCH „BIPROZET”

CENTRALA 00-041 WARSZAWA UL. JASNA 14/16
TELEFON 27-05-01 • TELEX 81-25-26

PRACOWNIA — ODDZIAŁ : Wrocław, ul. Łaciarska 4

PRACOWNIA : Rolna

OPRACOWANIE : Ewidencja założeń ogrodowo parkowych

MIEJSCOWOŚĆ : Miłecz gmina: Wołów
WOJEWÓDZTWO: Wrocław

ZLECENIODAWCA : Biuro Studiów i Dokumentacji Zabytków
50-155 Wrocław, ul. Bernardyńska 5

NUMER UMOWY : CECHA PROJEKTU:
49/10/PR/16/78

FUNKCJA	IMIE I NAZWISKO	DATA	PODPIS
Kierownik Zespołu	mgr inż. Henryk Ciesielski	IX.78	<i>[Signature]</i>
St. projektant	mgr inż. Mirosław Kujawa	"	<i>[Signature]</i>
St. projektant	mgr Hanna Wrabec	"	<i>Hanna Wrabec</i>
Konsultant	mgr Krzysztof Eysymontt	"	<i>[Signature]</i>
St. asystent	Stanisław Prądkzyński	"	<i>[Signature]</i>
Kierownik Pracowni	inż. Stanisław Kiełczewski	"	<i>[Signature]</i>

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 2481

METRYCZKA PARKU - OGRODU

1.	Adres: miejscowość / ulica, nr posesji/ Miłoc		Gmina Wolów	województwo wrocławskie
2.	Nazwa parku:	aktualna:	dawna:	
3.	Rodzaj parku i sposób zachowania: Park postromantyczny			
4.	Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń: 70-te lata XIX w.			Autor:
5.	Powierzchnia parku:	ogółem ha 3,00	w tym wód ha 0,10	Istniejące budynki: 1. O wartościach zabytkowych: pałac
6.	Nr i data rejestrowania parku-ogrodu	6a. Opinia Komisji Konserwacji	2. Inne:	
7.	Użytkownicy obiektu: Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Straszowice Lasy Państwowe Nadleśnictwa Oborniki			
8.	Istniejąca dokumentacja (data i autor):	1. Pomiar sytuacyjno-większociowy: brak	2. Inwentaryzacja zieleni: brak	
3.	Stan historyczny:	4. Zsłozenia techniczno-ekonomiczne: brak	5. Dokumentacja branżowa, techniczna i ekshibycyjna: brak	
9.	Przeprowadzone remonty:	Stan parku brak	Stan parku brak	Wzrostki sporządzone: mgr inż. Mirosław Kujawa Data: 20 września 1978 r.

I. ANALIZA HISTORYCZNA ZAŁOŻENIA PARKOWEGO W MIŁCZU

Dobra ziemskie w Miłczu /niem. Arnsdorf/ należały z końcem XVIII wieku do rodziny von Goltze, która nabyła je wcześniej od von Stensischów. W 1845 roku majątek przeszedł na własność Gustawa von Petschela, którego syn Rudolf zarządzał posiadłością do czasów II-giej wojny światowej.

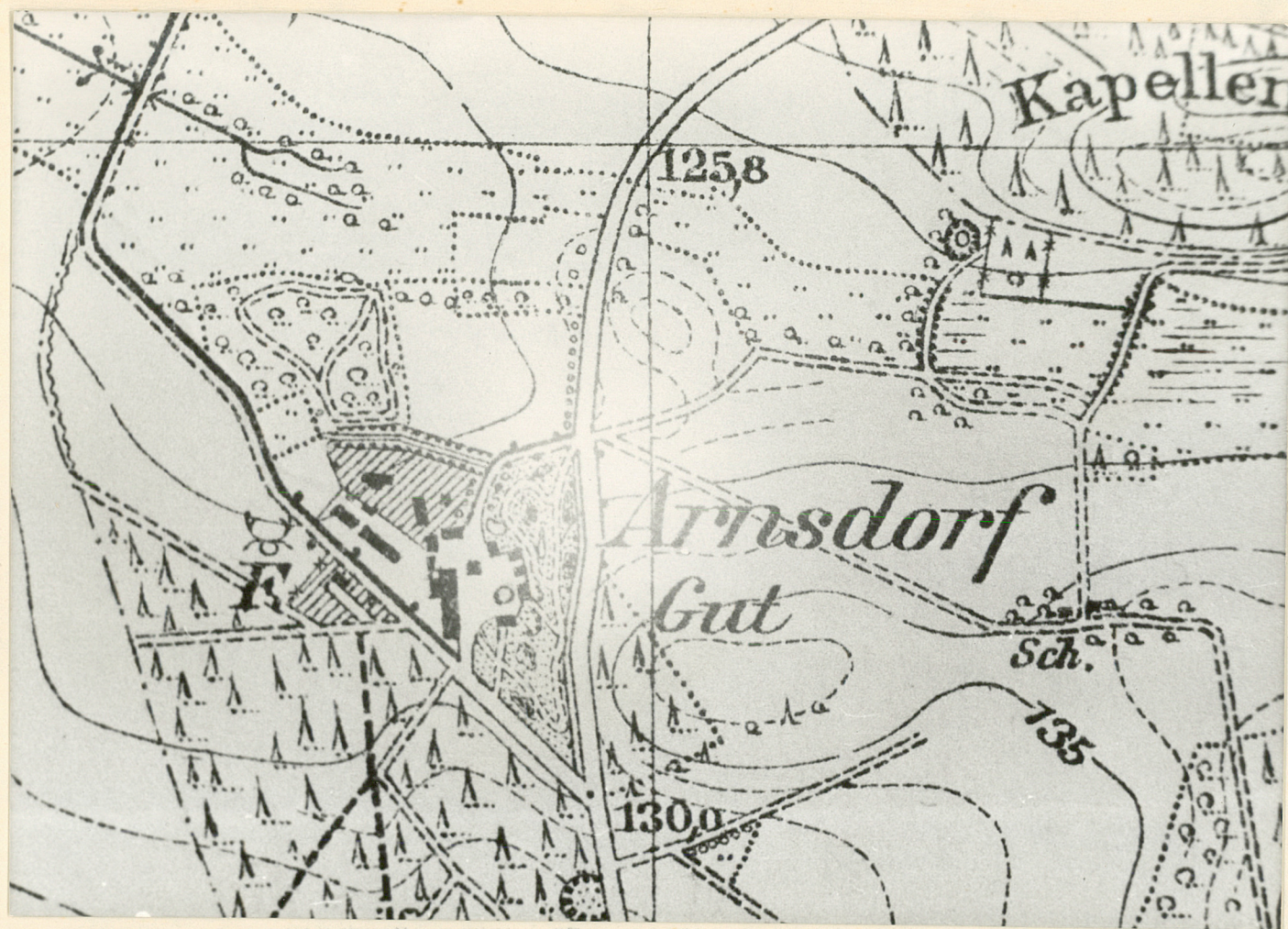
Jak wynika ze starych niemieckich map /1889/ na terenie Miłcza istniał do końca XIX wieku pałac, założony na planie wydłużonego prostokąta i zwrócony elewacją frontową na zachód w stronę niewielkiego dziedzińca folwarcznego zamkniętego budynkami gospodarczymi. Elewacją ogrodową pałac usytuowany był na wschód w stronę parku, położonego w rozwidleniu dróg /dawna wiejska droga i stara droga folwarczna/. Od północy granicę założenia stanowił rów wodny, oddzielający park od terenów gospodarczych /ogrody warzywne, sad/. Ogromne zaniedbania powojenne, powodujące znaczny rozrost samosiewów, utrudniają przeprowadzenie dokładnej analizy. Wydaje się jednak, że pierwotnie w północnej części parku znajdował się dworski staw gospodarczy, otoczony groblą po której poprowadzono aleję zachowaną dzisiaj w formie szczątkowej.

W 70-tych latach XIX wieku na terenie rozciągającym się na wschód od elewacji pałacu założono park typu swobodnego utrzymany w duchu postromantyzmu, z promenadą na obrzeżu dawnego stawu. Prawdopodobnie jednocześnie likwidacji uległ staw gospodarczy, który częściowo przekształcono na staw ozdobny.

W początkach XX wieku na miejscu dawnego pałacu wzniesiono ok. 1910 roku nowy, któremu nadano formę neorenesansowej willi o rozczłonkowanej bryle, wzbogaconej ryzalitami i wspierającymi podcienia tarasami. Powstał budynek dwukondygnacyjny, podpiwniczony z mezzaninem, kryty płaskim dachem dwuspadowym. Wewnątrz zachowały się częściowo piece o dekoracji secesyjnej.

B i b l i o g r a f i a

1. Zimmermann F. - Beytrage zur Beschreibung von Schlesien
Brieg 1791 T.7 s.241
2. Knie J.G. - Alphabetisch-Statistisch-topographische
Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte
Breslau 1845 s. 12
3. Pastorss M. - Schlesisches ~~Güter~~-Adressbuch
Breslau 1876, 1905, 1917, 1922, 1930.

Fotokopia planu wsi Milcz z roku 1889

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJACEGO

1. Układ Przestrzenny.

Założenie parkowe w Miłczu ograniczone jest ze wszystkich stron drogami. Centralną część układu tworzy dawny staw zaadaptowany do założenia parku postromantycznego. Pałac usytuowany w południowo-zachodnim fragmencie parku jest współczesną XX wieczną budowlą noszącą ślady dewastacji - dziurawy dach, powyrywane kafle i zrujnowane piece. Oskarpowanie dawnego stawu posłużyło do założenia promenad spacerowych wzbogaconych o niewielkie skalniaki podkreślone niskimi krzewami iglastymi, cisami, jałowcami. W zachodniej części parku znajduje się niewielki staw /obecnie wyschnięty/ któremu nadano ozdobny charakter przez posadzenie na jego brzegu wierzby zwisającej. Droga ograniczająca park od wschodu połączona jest z promenadą spacerową aleją grabową. Całość układu charakteryzuje się dużym bogactwem gatunków iglastych oraz liściastych. Budynki folwarczne zlokalizowane w zachodniej części układu wykorzystane są zgodnie ze swoim przeznaczeniem do produkcji rolnej. Od wschodu do parku przylega zwarty drzewostan o charakterze leśnym złożony głównie z gatunków iglastych. Od strony południowo-zachodniej i zachodniej znajdują się ~~ogrodzenia~~ fragmenty ogrodzenia /ławy murowane i umocnienia z rurek drenarskich/.

2. Skrócona inwentaryzacja roślin.

Wykaz drzew i krzewów

<i>Pinus silvestris</i>	- sosna pospolita	1 szt.
<i>Pinus nigra</i>	- sosna czarna	1 "
<i>Picea omorica</i>	- świerk serbski	1 "
<i>Picea abies</i>	- świerk pospolity	ok. 30 "
<i>Pseudotsuga taxifolia</i>	- jedlica Douglasa	1 "
<i>Taxus baccata</i>	- cis pospolity	4 "
<i>Chamecyparis lawsoniana</i>	- cyprysik Lawsona	6 "
<i>Larix decidua</i>	- modrzew europejski	3 "
<i>Juniperus horizontalis</i>	- jałowiec płozący	1 "
<i>Fraxinus excelsior</i>	- jesion wyniosły	ok. 10 "
<i>Carpinus betulus</i>	- grab pospolity	ok. 30 "
<i>Aesculus hippocastanum</i>	- Kasztanowiec biały	4 "
<i>Quercus robur</i>	- dąb szypułkowy	ok. 35 "
<i>Tilia cordata</i>	- lipa drobnolistna	4 "
<i>Acer platanoides</i>	- klon zwyczajny	7 "
<i>Acer pseudoplatanus</i>	- klon jawor	4 "
<i>Salix alba</i>	- wierzba biała	1 "
<i>Populus x canadensis</i>	- topola kanadyjska	5 "
<i>Populus alba</i>	- topola biała	1 "
<i>Quercus robur</i> "fastigiata"	- dąb szypułkowy odm. stożkowata	2 "
<i>Fagus sylvatica</i>	- buk pospolity	2 "
<i>Fagus sylvatica</i> "purpurea perdula"	- buk pospolity odm. zwisająca purpurowa	1 "

Drzewosatan parkowy przeciętnie w wieku 110-130 lat.

Spotykamy pojedyncze drzewa starsze - dęby w wieku ok. 150 lat oraz liczne drzewa młodsze w wieku do 30-40 lat pochodzące z samosiewu.

Stan zachowania drzew i krzewów w parku dostateczny chociaż daje się zauważyć ujemny wpływ nadmiernego zagęszczenia drzew i krzewów, na wzrost i zdrowotność gatunków cennych, szczególnie iglastych /cyprysików, cisów/. Wyróżniają się z uwagi na walory estetyczne i widokowe drzewa rosnące przed pałacem w tym buk formy zwisającej, sosna czarna oraz dęby formy stożkowatej.

Również ciekawe są drzewa rosnące w pobliżu muru.

Bardzo licznie występuje podszyt krzewów bzu, głogu jednoszyjkowy, śnieguliczki białożagodowej i inne.

Park przechodzi w południowej części w drzewostan naturalny - leśny w składzie którego dominuje dąb szypułkowy /40 %/ sosna pospolita /30 %/ i robinia akacjowa /30 %/.

Wymieniony kompleks pastewno-leśny sąsiaduje przez drogę z drzewostanem leśnym o składzie: świerk pospolity /45 %/, robinia akacjowa /35 %/, sosna pospolita /20 %/.

Zdrowotność drzew na terenie parku jest dostateczna.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.

Opuszczony pałac w Miłczu popada stopniowo w ruinę i ulega stale postępującej dewastacji podobnie jak zaniedbany park. W związku z tym układ ścieżek i alejek parkowych jest mało czytelny.

Wolne przestrzenie parkowe porosły prawie na całej powierzchni samosiewem drzew i krzewów tworząc w niektórych miejscach zwartą warstwę podszytową.

Murawę trawników wokół pałacu jest w poważnym stopniu zdziczała, porośnięta przez lebiodę, pokrzywę i jeżynę oraz dziko rosnące trawy.

Przy promenadzie zachowały się natomiast głązy kamienne tworzące element kompozycyjny nieistniejących już ogródków-skalnych. Z ogrodzenia trwałego w południowo-zachodniej i zachodniej części parku - zachowały się tylko fragmenty podmurówki z rurek drenarskich.

4. Rola obiektu w krajobrazie.

Park posiada duże znaczenie w lokalnym krajobrazie wsi, tworząc naturalną osłonę dla niewielkiego osiedla folwarcznego, mogąc stać się miejscem rekreacji dla miejscowej ludności.

III. Wnioski dotyczące.

1. Granicy ochrony konserwatorskiej w zakresie:

- a/ ochroną układu należy objąć założenie w jego aktualnych granicach,
- b/ nie należy lokalizować na terenie obiektu, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie obiektów mogących wywrzeć negatywny wpływ na równowagę - biologiczną szaty drzewiastej. Ochronę ekologiczną proponuje się objąć drzewostan leśny przylegający do parku od południowe-

wego wschodu.

3. Zakresem pożądanej renowacji należy objąć :

- a/ drzewostan parkowy, usuwając nadmiernie wybujały podszyt,
- b/ trawniki - przeprowadzając ich renowację,
- c/ pałac - wymagający pilnego remontu, zabezpieczenia dachu i stropów.

Prace bardziej specjalistyczne jak renowacje zieleni i odtworzenie układu komunikacyjnego należy realizować w oparciu o projekt zagospodarowania technicznego opracowany przez odpowiednie biuro projektowe.

1. Sciana frontowa pałacu.

2. Brukowana droga na skraju parku.

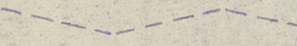

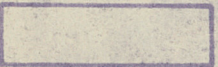

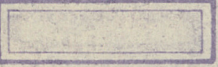

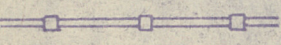

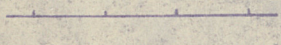
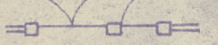

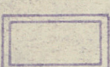

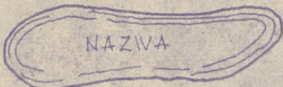

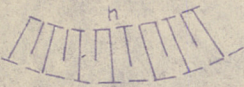
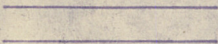

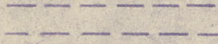

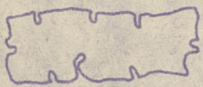
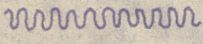
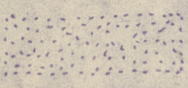
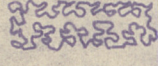
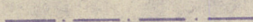
3. Fragment stawu w parku.

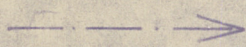
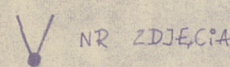

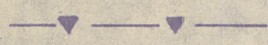
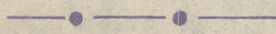

4. Dąb piramidalny przy pałacu.

PODSTAWOWE OZNACZENIA GRAFICZNE ELEMENTÓW
PLANÓW DLA CEŁÓW EWIDENCJONOWANIA
ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

	aktualna granica parku
	pierwotna granica parku
	budynki murowane
	budynki drewniane
	budynki murowane o wart. zabytkowych
	budynki drewniane o wart. zabytkowych
	miejsca lub pozostałości budynków zabytkowych
	rzeźby parkowe
	ogrodzenie trwałe /z muru, kamienia, metalu, na podmurówce i słupach bet. lub metal.
	ogrodzenie trwałe o wartosciach zabytkowych
	ogrodzenie nietrwałe
	bramy i furtki
	elementy architektury ogrodowej
	pnie po starych drzewach
a) b) 	a) aktualne wejście do parku b) dawne wejście do parku
 	baseny, fontanny
	rzeki, strumienie

	naturalny zbiornik wodny
	nat. zbiornik wodny zarośnięty szuwarami
	skarpy
	drogi dawne dobrze zachowane
	ślady dróg dawnych
	drogi założone współcześnie
	masyw starodrzewia
	szpalery lub aleje
	pojedyncze stare drzewa liściaste i iglaste
	drzewa uznane za pomniki przyrody
	masyw drzewostanu młodego
	pojedyncze młode drzewa liściaste i iglaste
	skupiny krzewów
	żywopłoty
	powierzchnie trawiaste
	kwietniki
	osie kompozycji

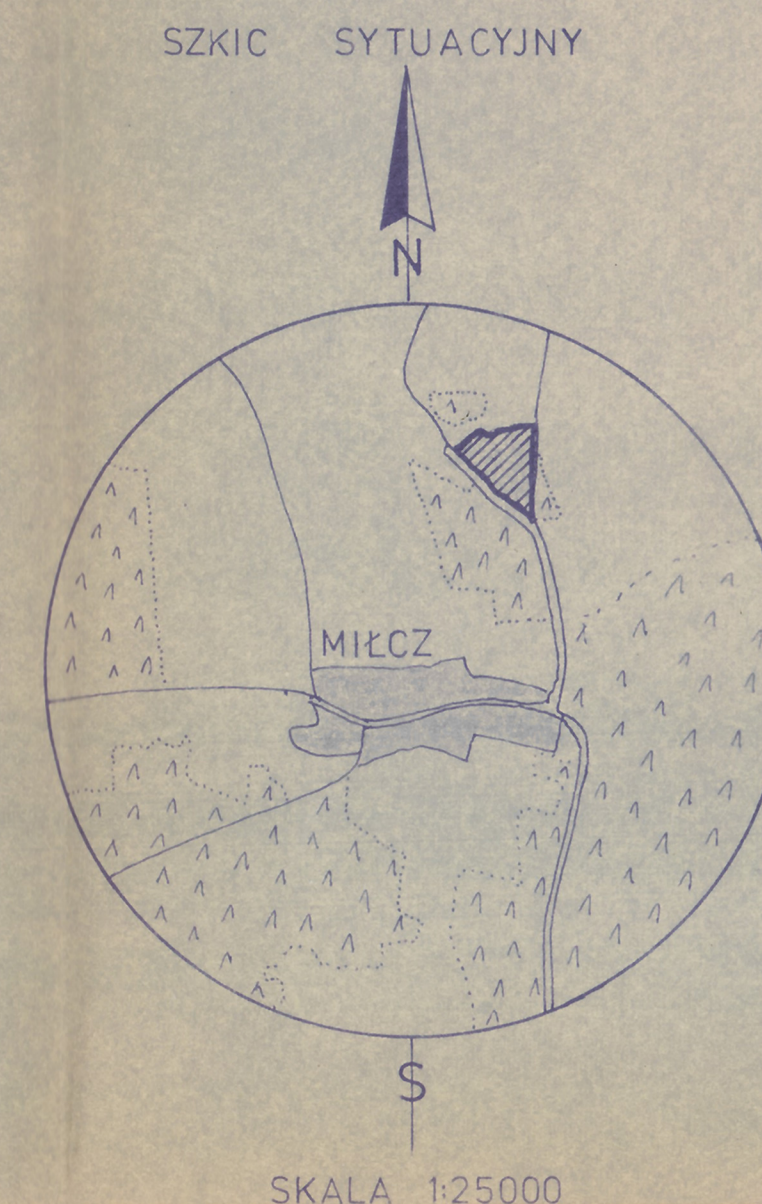
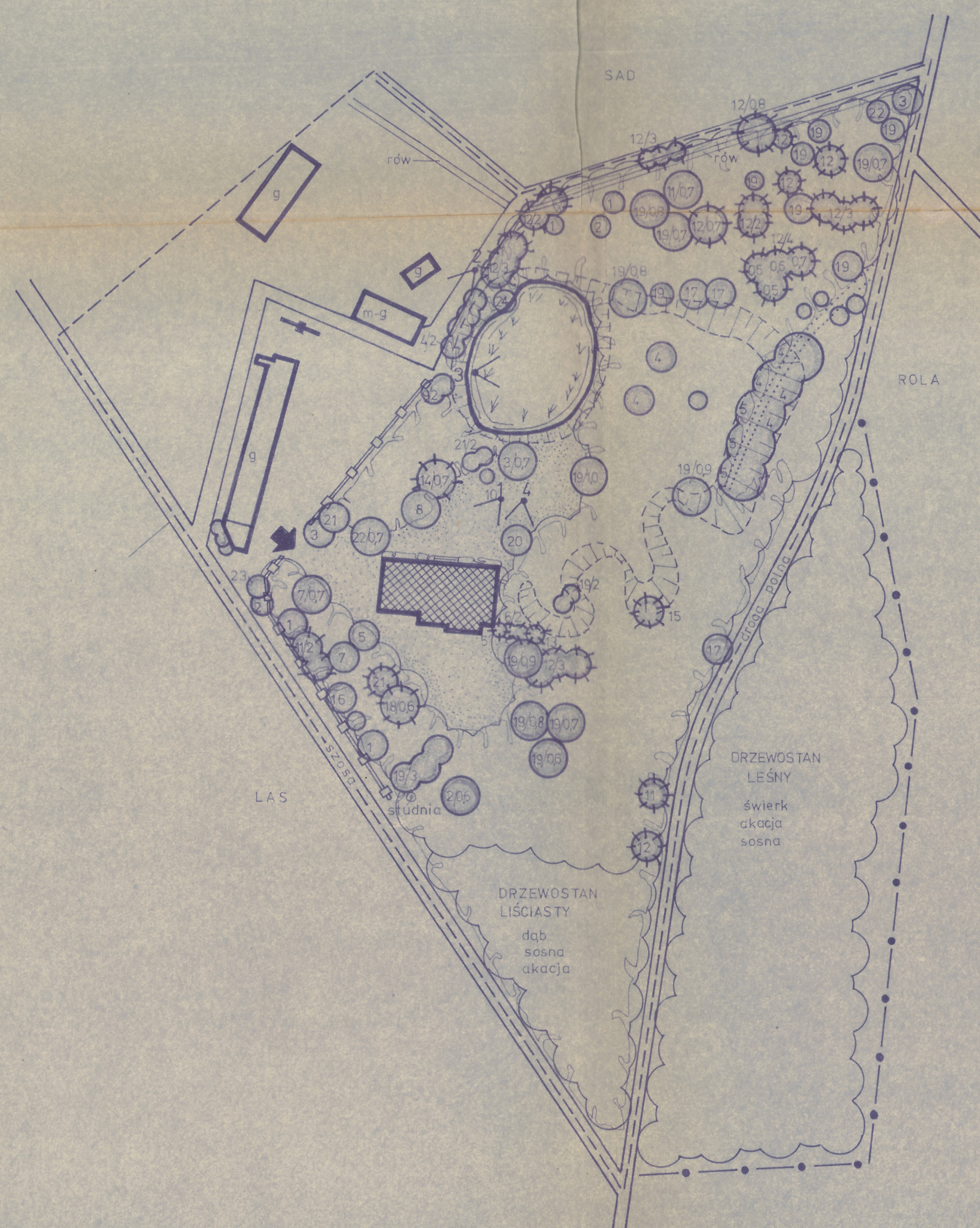
	osie widokowe
	stanowisko i kierunek wyk. zdjęcia fotograficz.
	granica ochrony zabytkowego założenia
	granica ochr. zewnętrznych powiązań widokowych
	granica ochrony ekologicznej
3/16	gatunek/ ilość (szt.)
3/0,9	gatunek/średnica pnia (m)
$\frac{3}{18} \bigg/ \frac{1,50}{26}$	$\frac{\text{gatunek} / \text{średnica pnia (m)}}{\text{średnica korony (m)} / \text{wysokość (m)}}$

UWAGA:

Ostatnie oznaczenie odnosi się do egz. drzew o cechach pomników przyrody.

MIŁCZ – PLAN PARKU

SKALA 1:1000

WYKAZ ROŚLIN

1 ACER PLATANOIDES	— klon pospolity	14 PINUS NIGRA	— sosna czarna
2 ACER PSEUDOPLATANUS	— klon jawor	15 PINUS SILVESTRIS	— sosna pospolita
3 AESCULUS HIPPOCASTANUM	— kasztanowiec biały	16 POPULUS ALBA	— topola biała
4 CARPINUS BETULUS	— grab pospolity	17 POPULUS CANADENSIS	— topola kanadyjska
5 CHAMAECYPARIS LAWSONIANA	— cyprysik Lawsona	18 PSEUDOTSUGA TAXIFOLIA V. VIRIDIS	— jedlica Douglasa odm. zielona
6 CHAMAECYPARIS PISIFERA	— cyprysik groszkowy	19 QUERCUS ROBUR	— dąb szypułkowy
7 FAGUS SILVATICA	— buk pospolity	20 QUERCUS ROBUR V. FASTIGIATA	— dąb szypułkowy f. stożkowata
8 FAGUS SILVATICA V. PENDULA	— buk pospolity f. zwisająca	21 TAXUS BACCATA	— cis pospolity
9 FRAXINUS EXCELSIOR	— jesion wyniosły	22 TILIA CORDATA	— lipa drobnolistna
10 JUNIPERUS HORIZONTALIS	— jałowiec płozący	23 ULMUS LAEVIS	— wiąz szypułkowy
11 LARIX DECIDUA	— modrzew europejski	24 SALIX ALBA	— wierzba biała
12 PICEA ABIES	— świerk pospolity		
13 PICEA OMORICA	— świerk serbski		